

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

Klasa 20 (4)

INDUSTRISKE SVOJINE

Izdan 1. Decembra 1931.

PATENTNI SPIS BR. 8534

Witkowitzer Bergbau- und Eisenhütten-Gewerkschaft, Moravska Ostrava, Č. S. R.

Naprava za prestavljanje presječljivih i prestavljivih skretaljka, osobito skretaljka žljeb-časte tračnice, na način opružne škrinje.

Prijava od 16 jula 1930.

Važi od 1 marta 1931.

Traženo pravo prvenstva od 19 januara 1930 (Č. S. R.).

Poznate presječljive i prestavljive naprave za postavljanje skretaljka, osobito skretaljka za žljebčaste tračnice, imaju tu veliku manu, da su odviše komplikovane, da se radi toga lako pokvare i da djeluju nepouzdano. Često potrebnii popravci skupi su, jer je potrebno, da se u tu svrhu raskapaju pločnici.

Predmet pronalaska je jedna naprava za prestavljanje, koja nema gore navedenih mana. Ona djeluje uslijed vrlo jednostavne i solidne konstrukcije vazda pouzdano te se može svaka reparatura brzo i jeftino izvršili nakon jednostavnog otvorenja jednog poklopca. Osim toga suvišne su na napravi prema ovom pronalasku inače uobičajene, postrance skretaljka smještene škrinje.

Prema pronalasku upotrebi se neka kulisa posebnog oblika, koja stoji pod uplivom jedne opruge i koja drži prisilno jezike skretaljke u željenim položajima. Okretom kulise prestavi se skretaljka i ujedno promakne zahvatna tačka opruge tako, da djeluje vlak opruge na jezike skretaljke u suprotnom pravcu od prijašnjeg.

Pronalazak ima dakle tu prednost, da pruža jedan jedini konstrukcijoni dio mogućnosti ne samo prestavljanja već i presječanja u obim položajima skretaljke.

Potonje znači prilisnjenje jezika skretaljke k jednoj ili drugoj šini od prolazećih ši-

na tako, da iza skretaljke vozeći voz pomiče pomoću kolesnog tajera nepravilno stojeći jezik u pravilan položaj i jezici skretaljke vrate se pomoću poteza pera u prednji položaj.

Nacrt prikazuje izvedbene primjere pronalaska.

Fig. 1 prikazuje uzdužni presjek naprave, fig. 2 pogled odggora pri otvorenom poklopcu, fig 3 poprečni presjek, fig. 4 djelomični uzdužni presjek nekog drugog izvedbenog primjera, fig. 5 pogled odggora na napravu po fig. 4 sa skinutim poklopcom škrinje i fig. 6 poprečni presjek naprave po fig. 4.

Na napravi po fig. 1 leži kulisa a horizontalno. Ona je pričvršćena u škrinji o pomoću vertikalnog klina b, koji prolazi kroz primjereno u obliku četverouglastog otvora obrazovano okretno središće kulise a te je smještena dolje u nastavku o" i gore u krilu o' škrinje o. Klin b je providjen gore glavom i prorezom za prihvat postavne motke c.

Kulisa je obuhvaćena od nekog zglobnog komada poput viljuške d, koji je pričvaren pomoću jednog klina i jedne kolućnice u prorezu e kulise. Na drugom kraju priključen je zglobni komad d' na povlačnu oprugu f, koja je pričvršćena na kvaki g. Ta kvaka providjena je narezima, maticom i protumaticom tako, da se može

napelost opruge regulisati. Ležaj kvake *g* udešen je na primjer na način bridnih ležaja tako, da počiva kvaka pomoću jednog brida *h* na jednoj žljebčastoj podlozi. Ta kav ležaj omogućuje gibanje kvake *g* u ravnici položaja kulise sa najmanjim otporom trenja tako, da je obterećena u svakom položaju opruge samo u osnovnom pravcu.

Snaga opruge prenaša se na spojnu motku i pomoću kulise, koja obuhvaća u tu svrhu spojnu motku poput viljuške te je providena jednim klinom, koji je vođen u jednom prorezu *k* stanovite duljine na spojnoj motci. Spojna motka sama sastoji se iz dva komada u svrhu, da bi se moglo izvršiti ugrađene sa unutrašnje strane škrinje, ali ona djeluje uslijed čvrstog spoja, čeljustnog zahvata i prišarašljenja 1 kao jedna cijelina. Krajevi spojne motke utaknuti su na jednostavnim, glatkim zahvatnim klinovima *m*, jezika lračnica sa donje strane, bez ikakvog drugog pričvršćenja. Ležanjem na klinovima *n* na koje su nataknute kolutnice, osigurana je spojna motka na dvima mestima proti opadanju. Ti koluti imaju svrhu, da se inače povlačno trenje pretvoriti djelomično u koluranje i da se time poboljša učinak povlačne opruge.

Svi konstrukcioni djelovi naprave smješteni su u škrinji *o* od lijevanog željeza, koja je pokrta poklopcom *p* te služi ujedno za odvađanje vode. Na mjestu postranih oltora škrinje probušeni su u svrhu odvađanja vode nuzlračnice *r* na vratu tako, da može voda oticati u škrinju i zatim kroz ispuštni načjevak *u*.

Način djelovanja naprave u položaju po fig. 1 je slijedeći:

Dode li jedan voz u ravnom pravcu od skretaljke, onda deluje uslijed prosjecanja odnošno otvorenja jezika tračnica neka sila na spojnu motku *i*, koja sila se prenaša na krak poluge kulise *a*. Opruga *f* djeluje opet suprotno toj sili te povrati odmah nakon presjecanja jezika odnosno nakon prolaza voza jezike opet u njihov izvorni položaj.

Opruga *f* pričvršćena je gibljivo na kulisi pomoću zglobnog komada *d*, te zglobni komad može pužati u prorezu *e*. U svrhu, da pri punom zamahu jezika prilikom presjecanja ipak još ne nastane pužanje klina opruge *f* u prorezu *e*, treba da se izbira prorez *l* odnosno kutni položaj kulise tako, da ostene zglobni komad u svom krajnjem položaju, t. j. da se jezici ne prešlave.

Želi li se prestavljanje skretaljke za jedan stanoviti pravac vožnje, iskrene se da moći postavne poluge *c* kulisa preko

otpornom položaju jezika odgovarajućeg položaja za toliko, dok zahvatni komad sa zahvatnim klinom opruge u drugi kraj proze *e* kulise. Time prouzroči opruga smjesta zamah jezika u suprotnom pravcu. Kretanje kulise pomoću postavne poluge omogućeno je time, da pruža prorez *k* na spojnoj motci potreban hodni prostor.

Fig. 4 prikazuje neki drugi izvedbeni primjer predmeta pronalaska, pri kojem je smještena kulisa i ravnica u kojoj djeluje povlačna opruga, uspravno. U tom izvedbenom primjeru može se kretati kulisa oko jednog gladkog horizontalnog kline *b*. Kao oruđe za prestavljanje služi jedna obična motka *c* od okruglog željeza od oko 20 mm debeline, te je u svrhu njezinog zahvata providena kulisa na površini s džepovima. Oblik pojedinih djelova i način njihovog djelovanja jednaki su onim postavne škrinje po fig. 1. Taj izvedbeni oblik omogućuje još i osobito dobro odvađanje vode iz cijele naprave uslijed osobitih, također sa unutrašnjosti škrinje ugrađenih pritičnih lokva *t*, koje se prostiru do pod ležište jezika. Veliki nagib tih pritičnih lokva kao i nagib dna škrinje omogućuje dobro oticanje vode kroz otpustni nacijsavak *u*.

Pokrov ove škrinje *o* od lijevanog željeza sastoji se u ovom izvedbenom primjeru iz jednog prorezom za postavnu motku providene poklopca *p*, pri kojem je podvržena uslijed male širine škrinje samo mala ploština prostom opterećenju teškim vozovima mestnog prometa.

Za opisane izvedbene primjere predviđene su povlačne opruge; prirodno, da se mogu upotrebili također primjerene pritične opruge.

Oba izvedbena primjera imaju tu osobitu prednost, da se mogu svi konstrukcijski dijelovi lako i jednostavno ugraditi i obrisati, ako se samo skine poklopac. Nadalje se mogu ugraditi cijele škrinje na već postojećim skretaljkama, bez da bi se morali obrisati pločnici na obim strana ma skretaljke.

Patentni zahtjevi:

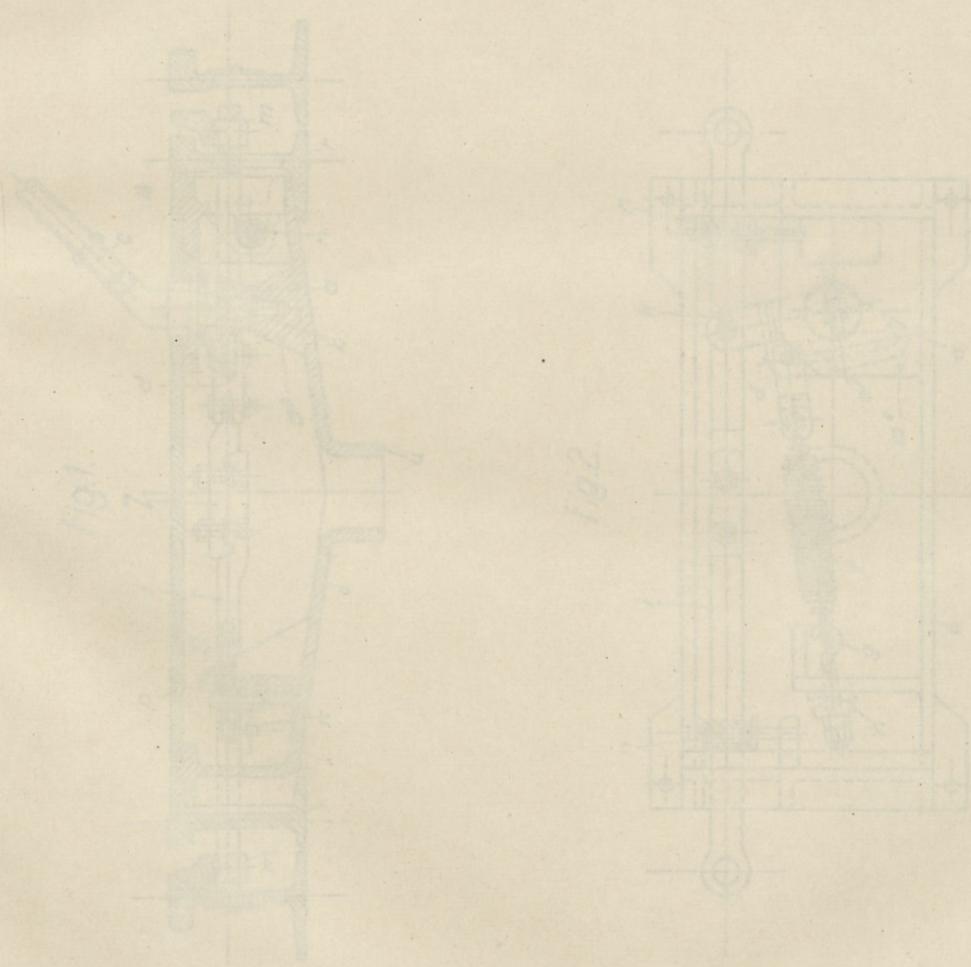
- Naprava za prestavljanje prosječljivih i prestavljaljivih skretaljka, osobito skretaljka za žljebčaste tračnice, na način jedne škrinje sa postavnim oprugama, naznačena jednom, pod uplivom jedne opruge (*f*) slojećim okretljivom i sa spoljšnjosti prestavljaljivom kulisom (*a*) sa proreznim vodom, u kojem se može prihvati točka opruge (*f*) prestavili tako, da može djelovati opruga na jezičke skretaljke na obe strane.

2. Naprava po zahtjevu 1, naznačena time, da je obuhvaćena kulisa (a) od jednog zglobnog komada (d), koji je prikvačen jednim krajem na prorez kulise (o) i koji je spojen na drugom kraju sa jednom, na kvaki (g) pričvršćenom oprugom (f) sa regulisavom napetosti.

3. Naprava po zahtjevima 1 i 2 naznačena time, da je pričvršćena kvaka (g) za oprugu (f) usglobljeno i to najbolje na način bridnog ležaja tako, da je kvaka opterećena u svakom položaju opruge u osnovnom pravcu.

4. Naprava po zahtjevima 1 do 3, naznačena time, da obuhvaća kulisa (a) spojnu močku (i) poput viljuške, da se sastoji spojna močka prikladno iz dva dijela i da je spojena s kulisom pomoću jednog kline, koji je vođen u jednom prorezu (k) stanicite duljine na spojnoj moći.

5. Izvedbeni primjer naprave po zahtjevima 1 do 4, naznačen time, da je smještena kulisa (a) i ravnica u kojoj djeluje opruga (f) vertikalno i da se prostiru u unutrašnjosti škrinje ugrađene pritične lokve (l) do ispod ležišta jezika tračnica.

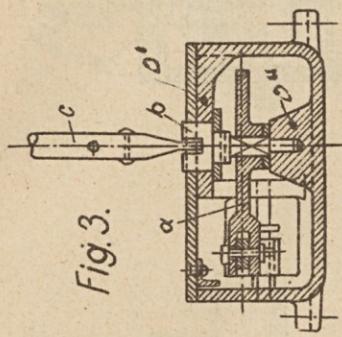

Fig. 3.

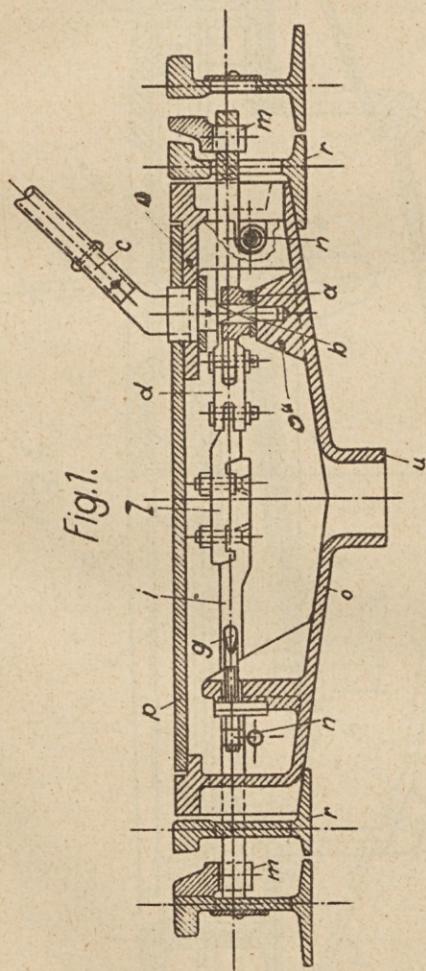

Fig. 1.

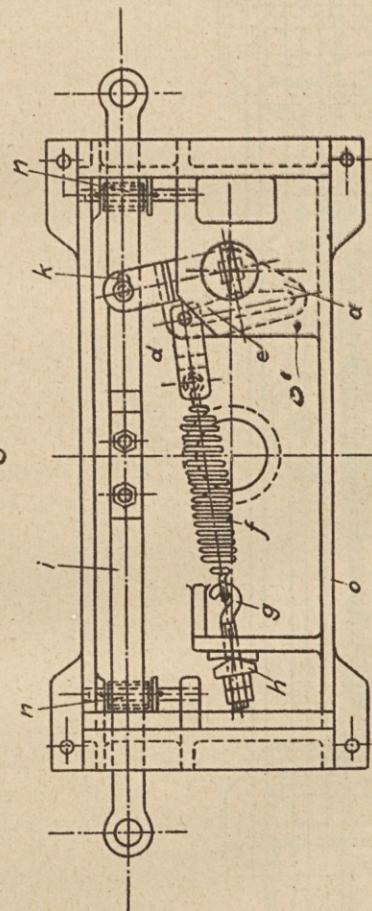

Fig. 2.

Fig. 6.

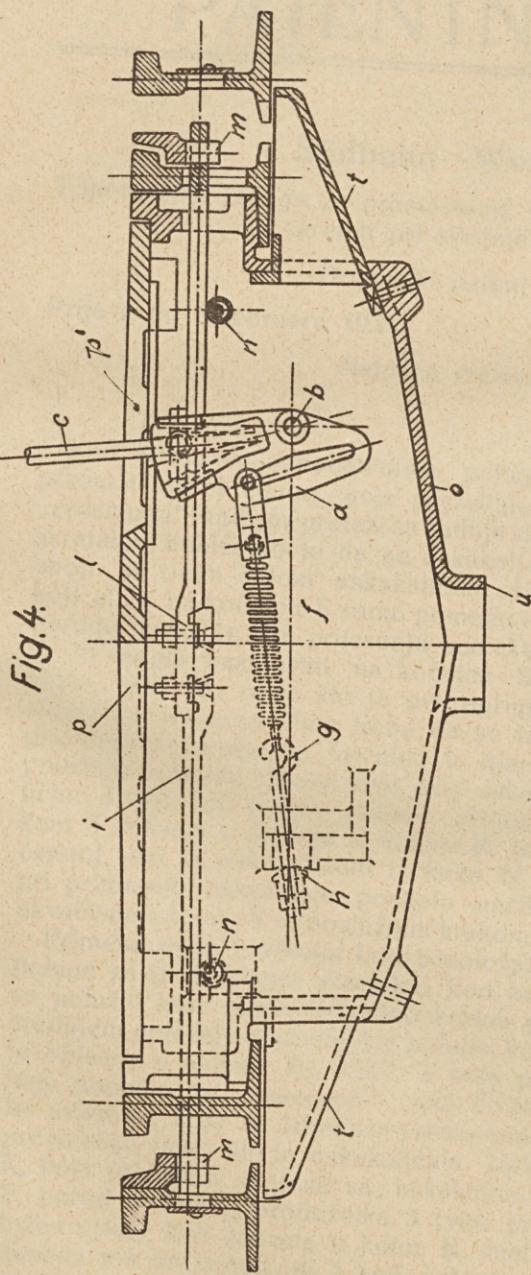
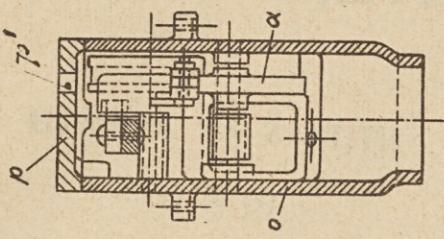

Fig. 5.

